

BAKURUBASANNI

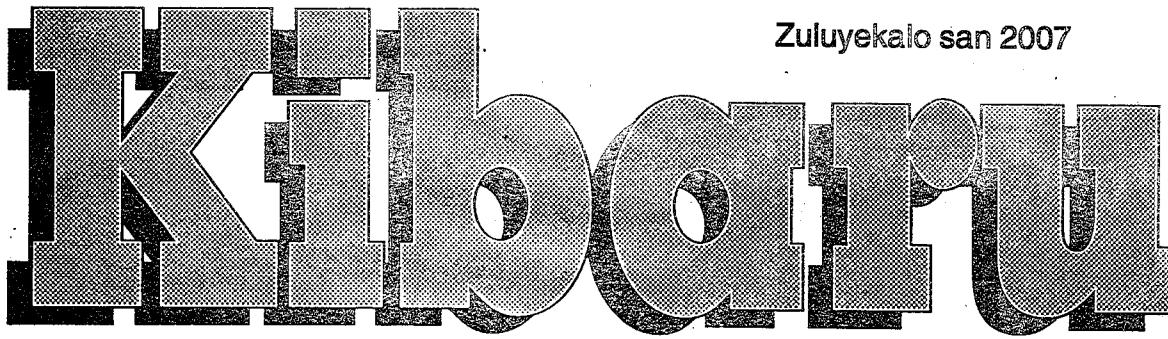
(counts 12 songs)

Mali konç = Dərcmə 300

Afiriki kono = Dōrōme 600

Jamana were = Drome 1000

Zuluyekalo san 2007



Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 221-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 35nan boko 426nan

Mali depitesigikalata tako filanan jaabi follow dira

D epitesigikalata tako fôlo min kéra zuluyekalo tile 1, jamana kiiritigesoba y'a jaabiw di sibirisu zuluyekalo tile 7. Nisongojiraseben 296 tun dajirala kiiritigela 9 ninnu na , k'a jira k'u ma jen ni waleya dôw ye kalata in senfe. Sèben ninnu tun b'a jira ko depitesigikalata in jaabiw ka lankolonya kalatayoro dôw ni marabolo dôw la ka da kun kerenkerennenw kan. Ajirala komogo dôw wotera ni kalatasében yuruguyurugulenw ye, dôw wotera kasoroyamaruya t'ubolo, seerentanw wotera, dôw wotera siñe caman, wote don wari dira jamakulu dôw ma olu ka wote u ye, wotekesu dôw lafara ten mogo m'a dòn olu lafara tuma min na, ani ko wêrew. Kalata kéra yoro o yoro la Mali kono, nisongojiraseben bora a bee la ka se kiiritigesoba la , fo n'a bora Bamako komini 4nan na . Kiiritigela 9 ninnu kelen kô ka wotew jaabiw kafo nôgon kan, u y'u fela fo nisongojirasebenw kan . Nk'u ma wotekeyoro si kelen ka jaabiw lankolonya.

Jaabi minnu lasera marabolow
minisirife zuluyekalotile 6, kiiritigelaw
y'olu sementiya.

Depitesigikalata tako filanan kera zuluyekalo tile 22, sabula kalatayorō 55 la Mali kōno, kalatayorō 8 dōron de depitew dōnna kaban tako fōlō la.

Depitekalata jaabi kunfolo bora marabolow minisiriso fe zuluyekalo tile 26. ADEMA wulila k'ijoni depite 55 ye. Nka RPM koni binna yere de. Bulonba temenen in kono, RPM depite tun ka ca ni 40 ye nka nin sen in na, a ma fosi soro ni 11 te. MPR tugura RPM na ni depite 7 ye, o cayara ka



Depitekalata labenna ka ne, a kera basigi kono, nka wotebaga ma caya de.

tème körolen kan. CNID ye depite 6 soro kasoro 13 tun b'a bolo manda temenen in na. Pariti Sadi fana binna dōonin, ka bɔ depite 6 la ka ke 4 ye. Parena ye depite 4 soro - UDD depite 3 - Miria, depite 2 - PSP depite 1, Pariti Barika, depite 2 ; olu fana ye wasa soro ka tème körolen kan. Fen min ye RND ye, BDIA, ani PCP olu kelen-kelen ye deiptie 1 soro. A be fo depite minnu ma «Endependanw», olu kera depite 13 ye. Okofe an b'a ye k'a fo nin sen in na muso 15 be ke bulonba kono ni yelema ma don jaabi ninnu na. A to be ne 2 ni 3nan na

Despite minnuw sigira tako folia

Moti serekili
ADEMA ni RND togo la
Sidi Ahamedi Jara
Kasumu Tapo
Amadou Bokumu
Nafunke serekili
URD togo la
Yunusi Ture
Baba Umaru Bore
Direyi serekili
ADEMA togo la
Noki Agi Aca
Gawo serekili
ADEMA togo la
Asaridi Agi Anbarikawa
Abuzeysi Usmanai May
Abudu Abudulayi Sidiбе
Menaka serekili
ADEMA togo la
Agi Hamadu Bajan
Abeyibara serekili
ADEMA togo la
Ahamada Agi Bibi
Tessaliti serekili
URD togo la
Devitt Agi Sidimu
Tinesako serekili
ADEMA togo la
Mohamedi Agi Intala

KONGKO

Deplesigikalata filanen jaabi ijo	pe-2
Siemahoronya ninini kcle politikko nastraw la	pe-3
La ve bana jigu ye fura lojje nime na	pe-5
Sora vatimiliyan 102 kunmaniyara Mai-ma-sar 2002/2003 la	pe-7
Alankaror 53nan - Bamanankar kumasenw Damakenen kemasan	pe-8
Yeneo 38nan - Denyceritn ladoncoco	pe-8
Siemahorana na diyagoyafuru makololo mire do	pe-9
Bisa kce duqubak nemogow ca yara ni qe teneqebuwa minne	pe-10
Kebone tun be Nizeriyamibenw kamlop	pe-12

Depitesigikalata tako filanan jaabi fôlôw

Ni kiiritigesoba ye jaabi ninnu sementigiya, politikitonw ni mögö minnu bë ka depiteya nini u yere kolo la, minnu ka jama hake sôrølen ka ca, olu bë depiteya sôrø.

Kayi mara

Kayi serekili

ADEMA ni URD togolamögow = 49.096

Mahamadu Sise

Musa Sise

Dawuda Kanute

Mamadu Camu

Hamadi Kamara

CNID ni PDJ togolamögow = 23.596

Gundo Kamisoko

Modibo Sogore

Amadu Kulubali

Amadu Maki Jopu

Abudulu Ba

Keneba serekili

Futango Sisoko (a bë wele

Baba)

Fili Keyita = 11.988

ADEMA ni URD togolamögow = 11.769

Mamadu Sarifu Jalo

Sayiba Andere Sisoko

Norón serekili

RPM togolamögow = 15 008

Usumani Bacili

Mamadu Jawara

Jawoyi Sisoko

MPR ni CNID ani UDD togolamögow = 13 974

Habibu Magiraga

Abudulayi Si (a bë wele

Alasani)

Amadu Kante

Bafulabe serekili

URD togolamögow = 16.516

Barahima Janesi

Gosi Daramera

Seku Idirisa Jakite

ADEMA togolamögow = 15.265

Fasiriman Danbele

Mamadu Jalo

Modi-Sisoko

Jema serekili

ADMA togolamögow = 11.564

Suleyimani Kamara

Yasa Tarawele

URD ni RPM togolamögow = 12.175

Sunkutu Sisoko

Makan Sisoko

Yelimani serekili

URD togolamögow = 14.221

Mahamadu Gasama

Bo Nagate

ADEMA/RDA togolamögow =

12.579

Ahamada Soukouna

Bassirou Koné

Kita serekili

RPM ni Parena togolamögow =

31.076

Moriba Keyita

Amidu Jabate

Mamadu Tunkara

Modibo Kani Sise

URD ni ADEMA togolamögow =

29.503

Ariseni Zan Morisi Tarawele

Naimori Danbele

Mamadu Musutafa Sisoko

Kali Sangare

Kulukoro mara

Kati serekili

ADEMA ni URD togolamögow =

48.822

Lansenai Bala Keyita

Kajatu Mayiga (a bë wele

Taak)

Guwano Kulubali

Mamadu Seriba Sidibe

Lasana Tarawele

Mohamedi Adideyi

Alu Bacili

RPM ni CNID togolamögow =

40.793

Jibirili Sakó

Mönzon Keyita

Umu Tarawele

Siyaka Batuta Bagayoko

Modibo Kamara

Ibarahima Njai

Dawuda Tarawele

Kolokani serekili

ADEMA togolamögow = 15.924

Jatigi Jara

Cokon Kone

Sekine Jara

RPM ni PARENA togolamögow =

13.917

Minata Jara

Isa Jara

Usumani Sénpara

Kangaba serekili

Jama jigi togolamögö = 8.896

Lansine Berite

PDR togolamögö = 6.752

Faginba Keyita

Kulukoro serekili

ADEMA togolamögow = 11.520

Usumani Fomba

Suleyimani Kulubali

CNID ni MPR togolamögow =

11.190

Kisiman Mangane

Zanke Fane

Nara serekili

ADEMA togolamögow = 15.924

Jonkunda Tarawele

Makan Dancoko

Baba Hama Sidi Kani

CNID togolamögow = 11.547

Sina Danba Mayiga

Sankare Suko

Sidi Mohamedi Jariso

Doyila serekili

ADEMA ni PARENA

togolamögow = 36.976

Lamini Njolo Koroma

Siyaka Tarawele

Madamu Mariko Minata Sidibe

Koninba Sidibe

Abudulayi Sidibe

RPM togolamögow = 35.010

Mamadu Jarasuba

Yusufu Konate

Lasana Mariko

Sékina Sidibe

Bubakari Buware

Bananba serekili

Hamadawu Sila n'a jenogon =

24.823

Hamadawu Sila

Mamadu Gawusu Sénpara

ADEMA ni PARENA

togolamögow = 13.241

Ali Sénpara

Badara Aliyu Dukere

Sikaso mara

Sikaso serekili

URD ni MIRIA ani MPR

togolamögow = 50.316

Huseyini Gindo

Musa Berite

Satan Sinate

Yakuba Sigidogo

Mari Sila

Isimayili Samake

Mahamadu H. Jalo

ADEMA ni CNID ani UDD

togolamögow = 45.039

Koninba Danbele

Kunba Tarawele

Musa Jabate

Yusufu Sidibe

Abudaramani Sangare

Manbi Jabi

Isa Jalo

Kucala serekili

ADEMA ni MPA ani UDD

togolamögow = 38.579

Abudalayi Danbele

Bakari Kone

Isimayila Male

Lasina Kone

Abubakari Kulubali

Idirisa Watara

RPM ni SADI togolamögow =

33.078

Salifu Tarawele

Hawa Watara

Soleyimani Tarawele

Suleyimani Jara

Nanko Amadu Mariko

Seyidu Tarawele

Kolonieba serekili

SADI togolamögow = 19.681

Umaru Mariko

Musa Kumbere

CNID togolamögow = 12.184

Umaru Goyita

Ibrahima Kone

Kajolo serekili

RPM ni PARENA togolamögow =

10.168

Logona Tarawele

Berehima Beridogo

ADEMA ni CNID togolamögow =

9.563

Tena Danbele

Cemoko Danbele

Yanfolila serekili

ADEMA togolamögow = 15.397

Suleyimani Sidibe

Yaya Sangare

RPM togolamögow = 14.651

Mamedi Sidibe

Minanba Dunbiya

Buguni serekili

BARICA-ADEMA ni RPM

togolamögow = 34.770

Mamadu Sinayoko

Siraba Jara

Andere Tarawele

Sungalo Togola

CDS togolamögow = 31.319

Mamadu Bagayoko

Yoroso serekili	Fatimata Jambali	Jene serekili	Kidali mara
URD togolamogow = 13.420	Samiri Naman	URD togolamogow = 22..171	Kidali serekili
Poli Sise	Piyeri Goyita	Seku Abudul Kadiri Sise	ADEMA togolamogow = 4.219
Opere Makunu	Bila serekili	Habibu Sofara	Agi Intala Aligabasi
ADEMA togolamogow = 7.231	CNID ni ADEMA togolamogow	ADEMA togolamogow = 15.332	RPM togolamogow = 3.666
Umaru Mayiga	= 24.317	Mahamani Santara	Zeyidi Agamizata
Sinali Sisuma	Yaya Hayidara	Mamadu Gano	
Segu mara	Alasani Tangara	Bankasi serekili	Bamako faaba
Segu serekili	Lukimani Tangara	URD togolamogow = 16.063	Komini foq
ADEMA CNID URD = 39 551	URD ni MPR togolamogow =	Tijani Gindo	ADEMA ni CNID togolamogow
Muntaga Tali	16.843	Hamidu Konate	= 8.104
Saka Jara	Isa Tangara	Hamidu Jibo	Wali Jawara
Seku Siya Buware	Mamuru Buware	ADEMA togolamogow = 15.816	Musa Umaru Jawara
Bubakari Jara	Mamari Senpara	Bureyima Gindo	RPM togolamogow = 5.616
Seki Umaru Sunbunu	Tominan serekili	Bonsa Gana	Bubu Koyita
Penda Tarawele	ADEMA ni MPR togolamogow	Mamadu Kumare	Gawusu Baaje Sukuna
Arisike Ture	= 17.925	Tenengkun serekili	Komini Filanan
RPM ni MIRIA ni PCR ani	Natajeli Danbel	ADEMA togolamogow = 19.940	CNID ni MPR ani URD
SADI togolamogow = 22.353	Unde Tulema	Temore Culenta	togolamogow = 9.626
Karunga Jawara	Mariyamu Jasana	Ulema Tanbura	Hadi Jangandu
Mayimuna Daram	PDR ni URD togolamogow =	PSP ni URD togolamogow =	Mamadu Lamini Hayidara
Nuhun Jara	17.636	15.989	Mamadu Jara
Agisa Mayiga	Biyaniko Munkoro	Seku Alimami Kureyisi	PCR ni RDA togolamogow =
Ayisenin Kulubali	Jankan Dabu	Isiyaka A. Jangi	7.546
Hamidu Hayidara	Anzi Mari Dakuwo	Tumutu mara	Mamadu Jakite
Gata Ba		Tumutu serekili	Mamadu Fofana
Baraweli serekili		ADEMA togolamogow = 19 877	-Jan Mari n'a be wele Idirisa
JININYEREYEW = 19.995		Sayidi Mahamudu	Sangare
Modi Njai	ADEMA Togolamogow =	RDA togolamogow = 17 928	Komini sabanan
Burema Diko	23.448	Elihaji Baba Hayidara	PCR togolamogow = 6.839
Mamadu Jawu	Amadu Jepikile	Guruma Ararusi serekili	Safiyatu Tarawele
PIDS ni PCR ani MPR	Jaga Tenbeli	ADEMA togolamogow = 16 918	RPM togolamogow = 5586
togolamogow = 14.640	Umaru Tapili	Mohamedi Agi Hudi (a be wele	Bereyima Bonbote
Jenkunda Samabali	RPM ni PARENA togolamogow	Ata)	Komini naaninan
Umaru Sila	= 19.918	URD togolamogow = 8 038	RPM togolamogow = 8.613
Dirisa Kulubali	Yagama Tenbeli	Yunusu Medi Ibarahima	Ibrahimu Bubakari Keyita
Djenen serekili	Musa Jugali Dolo	Mayiga	Abudarahmani Sila
BDIA ni SADI togolamogow =	Nuhun Jara Yalikuwe	Gundamu serekili	Musa Mara ka mogow =
21.347	Jininyereye = 10 621	ADEMA ni URD togolamogow =	8.082
Mamadu Gindo	Hamadun Alaci Sidibe	27.011	Musa Mara
Beliko Ba	URD togolamogow = 9 419	Mohamedi Elimawuludu Agi	Sidi Lamin Jara
Umu Kulubali	Ibarahima Yatara	Hamada	Komini duurunan
ADEMA ni URD togolamogow	Dewananza serekili	Umaru Abudalayi Ture	CNID ni ADEMA ani URD
= 19.071	PSP togolamogow = 26.372	Bili Ture ka mogow = 16.269	togolamogow = 12.726
Arahumadu Hayidara	Fatumata Diko	Umaru Buri Ture	Fanta Jara (a be wele
Jaaje Ba	Ilyasi Guro	Alihasani Aba	Mancinin)
Berehima Jakite	ADEMA togolamogow = 22.245	Gawo mara	Ibarahima Lanseni Kulubali
Masina serekili	Musutafa Diko	Buremu serekili	Madamu Kulubali Kadijatu
JININYEREYEW = 22.846	Amadu Ongoyiba	Tawusa mogow = 18 824	Samake
Amadu Buware	Koro serekili	Ayisata Alasani Sise	PDR ni MPR togolamogow =
Usumani Ba	URD ni RPM ani MIRIA	Ibarahima Agi Mohamedi	12.206
ADEMA togolamogow =	togolamogow = 39.350	Asalehi	Jamilli Bitari
13.992	Usumani Sagara	JININYEREYEW = 18 474	Adama Njai
Usumani Jenta	Suleymani Gindo	Mohamedi Uludu Matali	Hadi Modi Saali
Lasana Sidibe	Aliyu Aya	Mohamedi Bayi Jalo	Komini woornan
San serekili	Burema Tolo	Ansongo serekili	ADEMA ni MPR ani UDD
ADEMA togolamogow = 22.437	ADEMA togolamogow = 34.068	URD togolamogow = 20.087	togolamogow = 11.505
Jeneba Magiraga	Isa Togo	Abudulu Maliki Seyidu Jalo	Buba Tarawele
Bakari B. Kote	Mahamadu Tolo	Sagidudini Agi Alibakayi	Sawudatu Danbel
Mahamani I. Ture	Hamadun Goro	ADEMA togolamogow = 16.402	Kalifa Dunbiya
Amadu L. Mare	Amadu Dama	Salerihumu Talifo Ture	URD togolamogow = 8.404
RPM togolamogow = 15.396		Mohamedi Agi Musa	Kunandi Sogoba
Lamini Kulubali			Denba Tarawele
			Mamadu Sila.

Yeremahoronya ninini kele politikko nasiraw la

Angilejamana ni Faransijamana de ka jamana maraten hake cayara Afiriki kono ka teme nansarajamana tow ta kan, i n'a fo Pôritigali jamana, Esipari jamana, Belizikijamana, Itali, ani Alimanjamana. Angilew ka mara kecogo ni Faransi ka mara kecogo ma ke kelen ye.

Angilew ma son k'u yerere fereke u ka jamana maralenw ka koje bee la. Olu laniniba tun ye ka nafamafenw bo ka taa n'u ye u ka jamana kono. O hukumu kono, u ye keretijediine layiriwa ani ka lakoliso caman dayele walasa u ka maramogow ka ke u sago ye. Nka u ma yelemba don u ka jamana maralenw laadalakow la, seko ni dinkow an'u laniniw Faransi ka mara kecogo ma ke ten. Faransi y'a nini k'a ka maramogow hakili yelema walasa u ka tubabujogow ta, ka kolon kosebe Faransi ye i ko sagamonew.

O de kama yeremahoronya sorocogow fana ma ke kelen ye. Angilew tun y'u ka jamana maralenw ka yeremahoronya boloda, k'a laben. U ka jamana maralen minnu tun be Afiriki tilebinyanfan fe, olu ka yeremahoronya tun bolodara k'a laben ka ben san 30 ma, k'a damine san 1949 na. O waati bolodalen janyara Kuwame Nkuruma nena, n'o tun ye Gana peresidan folo ye. Okera sababu ye ka jamana caman kaeos si yeremahoronya soroli teliya ka kon waati bolodalen ne Angilew ka jamana maralen na, Afiriki tilebinyanfanbolo kan.

Yeremahoronyako nasiraw la, Faransi tun mawaati si boloda a ka maramogow ye. Yeremahoronya kuma foli tun konnen don yere. Faransi ka jamana maralen na Afiriki tilenbinyanfanbolo kan, nemogow yere dama tun bennet te yeremahoronyako kan : dow tun b'a fe an ka to Faransi ka mara kono, i

n'a fo Fili Dabo Sisoko, dow tun b'a fe teriya ka to an ni Faransijamana ce k'a banban, yeremahoronya kono, i n'a fo Mamadu Konate ani Modibo Keyita. Nka dow fana tun b'a fe an ka bo Faransi ka mara kono pewu, i n'a fo Seku Ture.

Afiriki tilebinyanfanjamana ka politikikele ka yeremahoronya nini . O jamanaw ye : Senegali, Kôdiwari, Burukina Faso, Togo, Benen, Moritani, Lagine, Nizeri, Mali, Cadi. An y'a fo ka teme, Alimankelé filanan kera sababu ye ka mogow ne yele, k'u ja farinya tubabuw la. Sanni a ka ke muriti kun kelen ye, Faransi ye fijeboda ke a ka maramogow ye : Sendikatonw ni politikitonw, ani jekulu caman sigira sen kan farafinw ka nafa lakanani n'a yiriwali kama. Nka o ton ninnu n'o jekuluw kelen-kelen bee dajuru tun b'u jogonna tonw ni jekuluw bolo Faransi. O n'a ta bee, o tonw ni jekuluw de sera k'u fanga fara jogon kan ka yeremahoronyako kuma fo, ka feerew tige, ka wuli kelew fe k'a waleya.

Faransi sominen o kow fe, a fana ye feerew tige k'u kunben. O feere folo kera Barazawuli laje labenni ye.

Barazawuli laje :

Barazawuli ye Kongo faaba ye. San 1944, k'a ta zanwuyekalo tile 30 la, ka se feburuyekalo tile 8 ma, Faransijamana ye lajeba laben yen, a ka jamana maralen togo la, Zenerali Degoli ka yamaruya kono. Farafinna marabolow nemogow, ka fara Alizeri goferenaman kan ani Faransi fanga nemogow, olu de tun be laje in kene kan. U jera dogokun kelen kono ka feerew tige walasa Farafinna kana se ka parokoto ka tila Faransi la, ka da Lamerikenw ka cesiri kan. Bawo Lamerikenw tun be ka Farafinna ka yeremahoronya ninibagaw lafasa, k'u deme, u ka muruti u marabagaw bolo. Lajeba in y'a jira, soro ni hadamadenya yiriwalisiraw ka laben Farafinna. Diyagoyabaara, ni dow ko a ma fofsebaara, o dabilal kuma fo.

Ka Farafinna mogo kalannen kelen-kelen sen don fanga bolili la, da sera o fana ma.

Nka yeremahoronyako, o bilala kerefe. Barazawuli lajeba in y'a jira fana ko Farafinna be se k'a sagolako dow ke. Farafinw y'u sinsin kosebe o yoro in kan.

San 1937, Farafinna tilebinyanfanjamana lakolikaramogow ka tonba sigira sen kan . O nemogoya tun be Mamadu Konate bolo (san 1897-1958) ani Wenzan Kulibali. San 1944, Farafinna cikelaw ka tonba sigira Kôdiwari k'a nemogo ke Fofoyi Buwani ye. San 1944, Sudan sendikaw farala jogon kan n'o ye Mali ye, ka ke jekuluba kelen ye. San 1949, Faransi sariyabaju falenna ka kura sigi a no na. O sariyabaju kura in ye fijeboda ke farafinw ye walasa u ka son ka to Faransi ka mara kono.

Kojenabojekulu do sigira Faransi ka jamana maralen kelen-kelen kono. O mogo fanba tun ye Farafinw ye. O jekulu in laban yelemana ka ke depitebulon ye o jamana maralen ninnu kono. Yamaruya tun b'o depite ninnu bolo ka san baarakenafolo ani lenpo sarata hake dannatige. Yamaruya dira u ma u ka cebow ka sigi Faransi depitebulonba kono. Faransi be sariya fen o fen ta a yere kunkan ani a ka yoro maralenw kunkan, Farafinna cebow ninnu da tun be don o bee la, k'u fela jira, ka Farafinna lafasa, k'a lakana. O hukumu kono, Fili Dabo Sisoko delila ka joyoroba soro Faransi depitebulon kono. Dow ka fo la, a delila ka Faransi nemogoya ke leri damado ka da a joyoro kan. O cebow ninnu kera sababu ye sariyaw ka ta Faransi fe ka fofsebaara ban. O sababuya bora Fofoyi la. Lamini Geyi fana kera sababu ye sariya ka ta min y'a jira ko Farafinw ka jate Faransikaw ye hake la ani keta, u kana jate binkonmogow ye, ka tubabuw fisaya n'u ye.

Politikikéle :

Tonw ni jekulu minnu sigira ka ke sendikaw ye; olu tondew de laban nana politikitonw sigi sen kan ka fanga jini. O fanganini laban kera yéremahoronyanini ye. Muru te ta bilen, marifa te ta bilen ka fanga jini. Paritiw, n'o ye politikitonw ye, olu b'u bolofaraw sigi jamana kono ka tondew jini. U b'u taasira, u lajiniw n'u ka baara ketaw nefo jamanadenw ye walasa ka jama soro. Ni wote kera min ka jama mana caya o be fanga soro. O hukumu kono Erideya» (RDA), o ye paritiba sigira sen kan Bamako yan san 1946 k'a nemogoo ke Fofoyi Buwajiye. «Erideya» ye fanga soro Kidiwari, k'a soro Lagine Seku Ture ka nemogoya kono, k'a soro Mali la Mamadu Konate ni Modibo Keyita ka nemogoya kono, k'a soro jamanan wérew kan fana. Nka «Erideya» tun ka ko man bon Faransi bolo.

Faransi ye «Erideya» kélé sira bee lajelen kan, k'a jini k'a ci, ka dëse. Faransi tun be pariti minnu kókoro i n'a fo PSP (PESIPE), Fili Dabo ton, o ma jama soro. Nka Sengori ka pariti n'o tun ye (IOM) ye, o ye fanga soro Senegali.

Faransi laban nana a faamuya ko fura te tumase la. San 1956 zuwenkalo la, sariya tara Ala ni Fofoyi sababu, k'a jira ko Farafinjamana k'u yére mara nka u b'a ke ni Faransi ka jen ye. O hukumu kono, Zenerali Degoli nana fanga la Kokura san 1958. Ale y'a faamuya ko fosi te se ka yéremahoronya soro bali bilen. Nka a tun dalen t'a la ko jamanadenw tun be son ka fara u nemogow kan, ka tugu u kó, k'a jini ka bo Faransi ka mara kono, ka jonyajuru tige. O de koson, a ye wote laben san 1958, ka Farafinw jininka n'u b'a fe u ni Faransi ka to nogn bolo, walima n'u b'a fe k'u yére ta. O wote in senfe, ni Lagine kelen te, Farafinjamana tow jenna ni Faransi ka teriya ye. O la Faransi ko a b'u deme soro yiriwali nasiraw la, jamanan lakanani ani politikikow. O donw na, Seku Ture kelen wulila k'i jo k'a jira Degoli ne bosolen jena ko lagine be yéremahoronya fe

faantanya kono, bawo o da ka di a la ni soro ye jonya kono.

- Lagine horonyara san 1958 okutoburu kalo tile 2.
- Kidiwari : San 1960 awirilikalo tile 7.
- Togo : San 1960 awirilikalo tile 27.
- Sudan (Mali) ni Senegali ka faranogonkan (Federason di Mali) horonyara san 1960 zuwenkalo tile 20.
- Dahome (Benen) : San 1960 utikalo tile 1.
- Nizeri : San 1960 utikalo tile 3.
- Hôtiwolita (Burukina Faso) San 1960 utikalo tile 5.
- Cadi : San 1960 utikalo tile 11.
- Mali : San 1960 setanburukalo tile 22.

- Moritani : San 1960 nowanburukalo tile 28.

O yéreta ninnu kera to k'a je ye, bawo jamana yéremahoroyalen ninnu kelen-kelen si tun te se u yére koro : u tun te se u ka balo koro, u tun te se k'u ka baarakelaw sara, k'u ka jamana lakana ni Faransi m'u deme walima jamana yiriwale wére. Jamanakuntigi minnu ma son Faransi k'u dajuru mine, olu ye sègen bee lajelen ye u nena an'u ka jamanadenw : Modibo Keyita, Seku Ture, Tomasi Sankara. Minnu tugura Faransi ko i ko sagamonew olu fana ma se ka bo u yére la halibi, u ma se ka yiriwa k'u ka jamanadenw bo kongo ni minnogoo ani bana juguw ni kunfinya la.

Baganw ka kénçya :

Fa ye bana jugu ye, fura jónjón te min na

Bana minnu be yéléma baganw ni mogow ce, fa y'olu do ye, min cogoya ka gélén kosebe bagankunda ani hadamadenkunda. O geleya in bebo fen damadow la : 1 - bana don min dama ka kan jolimafen bee la. 2 - Fura jónjón t'a la. 3 - A mana wuli minna, a b'o faga. 4 - Nka, a be se ka kunben baganw na n'u pikirili ye. 5 - Fa taamasiyen ye ninnu ye : - a be yéléma don bagan walima mogoo kecogo la. Binkanni ni juguya - tuma dow la a be jaman a yérema, tuma dow la a be suma - a te dunta woloma - a mankan walima a kulekan be yéléma - a taamacogo walima a bolicogo be tijé ani k'a da bali ka tugu - Fato te son ji la; nka wulu fato be ji min, a be kasi. Fatou mana ji min, o b'a ka bana juguya. Hali ka ji jira a la gansan, o man di a ye.

Ni wulu walima bagan fatou do ye mogoo cin walima k'a waasi n'a sonin ye, o yoro ka kan ka sebekoro ko ni ji ni safune ye. Bagan fen o fen mana mogoo cin, o cinnida ka kan ka ko o cogo la hali ni fa t'o bagan na. A be fo alikoli min ma karanti walima suwasandisi degere, kasorok'o da la, walima bula, walima kogo iyode, sanni a tigi ka se dogotoro ma. O be soro k'a bilasira a furakecogo to la.

Sokonobagan suguya o suguya, n'o ye mogoo cin walima k'a waasi, hali ni pikiri kelen don a la, mogow be siga ni fa t'a la. O la, o bagan ka kan ka bila bagandorotoro ka bolo kan, k'a jatamine tile 15 kono. A mana bagan in segesegéko fólo ke don min na, o kunjogon a b'a filanan ke, ka laban k'a sabanan k'o tile tan ni duuru. Dogotoro k'o segesegeli kelenna jaabi seereyaseben be dilan a fe. Segesegeli furance la, ni bagan in tununna, walima ni bana kólosira a la, bagantigi ka kan ka bagandogotoro ladonniya o la joona. Nka, walasa k'a donteliya la ni fa te bagan in na, a daji walima a kunkolo joli ka kan ka segesegé bagandogotorosoba la.

N'a kólosira ko fa be bagan in na, a ka kan ka faga; sabula fura fosi te baganw ka fa la. Hali fura jónjón te hadamadenw yére ta la. Furaw be se ka k'olu la ka bana mada.

Fa kunbenfere kelen min be yen, o ye pikiri keli ye baganw na. O be ke bagan na san o san, n'a si hake ye san 3 bo. Fa kunbenpikiri (boloci) ka kan ka ke bagandogotorow, zoferew (kungo lakanabaaw), baganfagalaw, bagandogotoroso baarakelaw ani fatofurakeyoro mogow la.

Bagandogotoro Nare Dokala Yusufu Jara

Koɔrisene bε ka negebo a kebaaw la

Halibi ne
bε kuma
koɔriko
kan. Ni Semudete
ni jamana



ŋemogow m'u cεsiri
koɔriseneko la k'a
mine ni barika ye, **Yaya Mariko**
geleya damatεmεna. Koɔri bε jøda
min na Mali bolo, o dogolen tε
jamanaden si la. N'a fora san o san
dø bε bo koɔri sɔngɔ la sεnεkelaw
bolo, san o san dø bε fara nɔgɔ ni
bagaji sɔngɔ kan, o tε sεnεkela si
nisondiyako ye jekabaara kɔno.
Koɔrisi numan fana tε ka sɔrɔ bilen.
San døw ta ye koɔrisi tolilen ye; a
mana dan, a tε falen. San døw ta
yεre ye koɔrisi ye min tε den. A fora
koɔriden a ma fɔ koɔribulu gansan.
Halibi a bε ka fɔ koɔri ka sεnε.
Koɔrisenewa bεna mun de sɔrɔ? Ni
koɔriko ŋedɔnbaaw m'a laje ka
yεlema numan don baara la,

Koɔrisene b'a la ka negebo a
kebaaw la. Hakililajigin na Somesi
tun bε Mali kɔno yan. Mɔgɔ ba
caman tun bε baara kε o somesiw
la jamana kɔno. Somesi dafirila, a
baarakelaw taara u kunfε. Opamu
bolofaraw tun bε jamana kɔno. Olu
datugura, u baarakelaw fana taara
u kunfε. Tigatulubɔ izini tun bε yan.
O datugura, o baarakelaw yεre
taara u kunfε.
Semudete fana bε k'o dabolo jugu
magɛn. Izini caman datugura. U
baarakelaw bεna fara jamana
baarantanw kan, walima u bεna
dijε mine a jojan fe i n'a fɔ baarada
tow tungafetaalaw y'a kε cogo min
na.

Jamana ŋemogow k'a døn ko
koɔrisene te baara nɔgɔn ye. Kuma
duman bε fɔ sεnεkelaw ye san o
san kanpani damine na; nk'a si tε
waley. A' y'a døw bo u sira fe sa!

Yaya Mariko ka bɔ Senu Bamako

Bi sεnεkelaw bε taa nɔgɔlɔnbo de la forow la

Foø, mɔgɔkɔrobaw tun ka jate bεe tun bε ta farafinkalo kan. O jate la,
san kalo 7nan, mɔgɔw tun bε danni kε o tile 15 mana se.
Forolabenw tun bε ke kalo 6nan kɔno. O waatiw la sanji tun bε na kosebe.
Sεnεkela fen o fen tun bε wuli danni fe san kalo 7nan tile 15, olu tun bε nε
sɔrɔ samiyε la. Dusu tun bε fɔlɔ sεnεkelaw la k'u to dabankurunninsene
na. U be bo su, u be don su. Kalo 5 tun bε ke sεnε na.

Nka bi-bi in na, sεnε bε nini ka ke bolokofetobaara ye hali ni sεnεkeminεn
sεbεkɔrɔ cayalen bε.
K'a damine san 1992 la fo ka don 1993 kɔno, sεnεkelaw ye taali damine ni
teminεnw ye foro kɔno anw bara. Døw yεre ni arajo belebelew yεre bε taa
sεnεkεyɔrɔ la. Waati tilayɔrɔ cayara. Dø bε ke sεnε na, dø bε ke tewuli la, dø
fana bε ke donke la foro kɔno jiribaw suma na ani walawaladaw la.
Jatemine na hali mɔgɔ caman tε sɔn ka cibɔlaw ta sisan. Musaka min bε
don o dafε, cikelaw t'ɔ nɔgɔnna baara kε. Cibɔ caman musaka tε jigin
dɔrɔmε 5.000 jukɔrɔ bi. Samiyε yεre tε temε kalo 3 kan sisan, wa sanji fana
te laboli kε san caman na. N'a fora sεnεkelaw ni tedagaw ni arajobaw ka
taa o kalosabasene na sanjidesekotile in na. Dunkafa tε se ka sabati.

Yaya Mariko ka bɔ Senu Bamako

Kunnafon surunw

Dijε kεneyatonba bε demenini na ka senfagabana kεlε : nin y'a san saba ye a tun fora ko senfagabana kεlεla ka bɔ
dijε kɔno pewu. O kuma in ma kε sababa ye, bawo Nizeriya silamediinetɔn dø banna boloci ma a ko la. O kera
sababu ye bana in ka jaman ka taa a fe dijε kɔno. Bi - bi in na, bana jugu in dagalen bε jamana naani kɔno :
Afuganisitan, Endujamana Nizeriya ani Pakisitan. Nka dijε kεneyatonba mako bε dolariwari miliyon 60 la sanni san
2007 awirilikalo cε, ka se ka senfagabana in kεlε pewu ka bɔ dijε kɔno, n'o ye poliyo ye.

Cikelaw ka sεnε ke ni hakili numan ye

Waleya minnu donnən bε sεnε
kɔno sisan, olu nanen bε ni
geleyaba ye sεnεko la. Cikelaw
miirilata cayara, n'o ye ka balo
sɔrɔ, ka wariba sɔrɔ ani fen wεrew.
O dun tε jε fo i ka juru caman ta
semudete fe k'i jigi da koɔrisene
kan.

Nɔgɔ ni bagaji juru bε ta . Ni sanji
ma kɔn ka bin, o ye geleya
daminetɔ ye. Koɔriforo, kabaforo,
nɔforo, nin kelenna bεs damana
nɔgɔ juru bε ta sɔngɔ gelεnw na. O
tuma na cikelaw k'a file ni hakili
numan ye, sabula sεnε jaka man
di bilen. An ta kelen bε san o san
salon ka fisla ni ninan ye. Sεnε ka
gelεn san o san bolofεnfeere ma
ka juru kɔrɔ sara. An ka taabolo
numan nini an yεre la. Cikela
minnu temesenna bε se Arajomali
la, u si tε kuma samiyε temenen
diyali kan. O bεs bε mɔgɔ sɔn hakili
la. **Yaya Mariko ka bɔ Senu Bamako**

Poyi : Yεremahɔrɔnya

Ne ma yεremahɔrɔnya nɔgɔnna ko
duman ye.
Kɔdugukaw, an k'an bolo di nɔgɔn
ma k'an yεre ta.
O yεreta kɔrɔ ye ka baara kε ka se
an yεre kɔrɔ.
Dugu si ka hɔrɔnya tε sabati n'a tε
se a yεre kɔrɔ.
Fen bεs sababu numan ye bεn ye.
Baara de bε mɔnε bɔ mɔgɔ la.
Fasodennumanya sɔrɔ man go.
An ka baara kε, k'an ka nisongow
ni wusuruw sara,
Nin bεs bε yεremahɔrɔnya kɔno.

**Isa Jalo ka bɔ Kɔdugu,
Dugabugu komini na Katı**

Dawuda Yatara (Sitane) bilala san 5 datugukaso la

Bamako kiiritigeso la, Dawuda Yatara, n'u ko a ma Sitane n'a jenogonke jugu Modibo Keyita ka kiri tigera. U bilala san 5 datugukaso la. Lere 12 jalen kera kiiritige in dala. Dawuda Yatara Sitane ni Modibo tun minena ko siga kelen b'u la Kasimu Kamara fagali la san 2005 marisikalo tile 30 k'a duguje a tile 31 na.

Kabini Bamako kiiritigeso yelemana Segusira la Bole kerefé, a tun ma deli ka fa fofo jama na kiiritige senfe. Mali kono, Dawuda Yatara tun jatelen be somake kogolenba ye min tun te mineni miiri, kuma te kasolodon ma. A n'a jenogonke jugu nominena Kasimu Kamara min fagali la, o fana tun te mogo jelen ye. A togo jugu be kiirisében caman na polisiw fe. Kasimu Kamara ye Bamakokura kasobonba ke sine 7 sonyaliw ni waleya jugu werew keli senfe. Arafali mineni polisiw fe, o soro Kasimu ka kofoli fe. Arafali ye son ye min tun ye Dukurelakaw ka warikesuba ta.

Bamako polisiso 5nan polisiw ye Dawuda Yatara Sitane mine k'a datugu san 2005 awirilikalo tile 6. Sabula Burama Kamara min ye Kasimu fa ye, o taara a jira u la k'a sigalen be Dawula la a den fagali la. Burama Kamara yere y'o kuma in sementiya Sitane kiirilikene kan. A ka fo la, tuma min na Kasimu tununni kunnafoni sera ale ma, Dawuda Yatara nana ale ma, k'u ka je k'a fagabaa nini. O siratige la, Dawuda ye miliyon 2 ani merisidesi 1 labila Burama ye. Burama Kamara si hake tun be san 80 kono o waati la. A y'a jira Dawuda la k'ale te kafiri ka ko la.

Dawuda Yatara Sitane n'a jenogonke Modibo ka kiirkene kan, seere 6 nininkara. Mog 3 ye zandarama ye olu la. O zandarama ninnu ka seereya senfe, u y'a jira ko kunnafoni dira u ma ko Dawuda Yatara ni mog 30 be ka mog 30 sebekoro gosi u sigiyoro kofe. Sitane soronadonbaaw y'a jira ko kala te zandaramaw k'o kuma in na. Subala k'u kunnafonibaaw donnen-



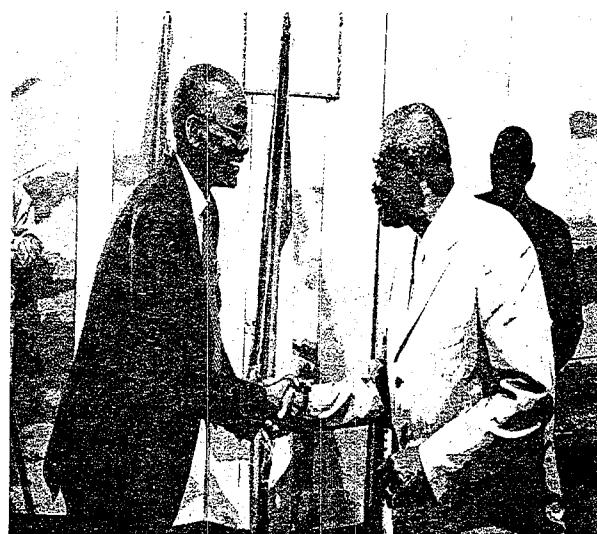
Dawuda Yatara

te. Kiiritigela yere y'a jira ko zandaramaw m'u ka keta ke ka se a dan na. Kiri senfe, Dawuda Yatara Sitane jora a la k'a ye wari hake do labila zandaramaw ye.

Madiba Keyita
Dokala Yusufu Jara

Sefawari miliyari 102 kunmaniyara Mali ma san 2002/2006 furance la

Mali ka nafoloko segesegelikela Sidi Soso Jara y'a jira a ka san 2006 seereyasében kono ko sefawari miliyari 102 kunmaniyara Mali ma san 2002 ni 2006 furancé la. A ka san 2005 seereyasében kono ta tun ye miliyari 15 ye. Osababu bora ko damado la : wusurusarabaliya ni doonin mineni wusuruw la ka jen a to k'duwanesow fe, nafolo kunmaniyali faso ma, foroba nafolo burujali, da camanbaw sebenni fen santaw songo la kasoro u t'o bo, fen caman sanna faso togo la nka olu ma ye. Segesegelikela da sera kuncaman werew ma minte folen ninnu doronye. A ka fo la, minisirisow togolanafolo labaaracakeda minnu be wele nansarakan na «dafuw», a y'a jira ko nafoloburuja fanga bonyara odow la. Sidi Soso Jara ka segesegeli y'a jira



Segesegelikela Sidi Soso Jara ni peresidan Amadou Tumani Ture

ko sefawari miliyari 102 min, kunmaniyalen ye nin ye Mali ma, nafolo hake min be bila foroba cakedaw musakali kama san 1 kono,

a be se o nogonna 2 ma. N'i ye foroba cakedaw ka san kelen sarawari kuuru kemesarada, a ka ca ni 70 ye o la. Lakoli minnu be jo kalanso saba-saba, a be se k'o nogonna 3026 jo fo k'u minen dafalen fana soro, a tun be se ka sigidaladogotoroso 312 jo k'u minenw soro ani k'u baarakelémogow ta. Sidi Soso Jara ka fo la, faso nafolo burujali n'a kunmaniyali a ma, o te fasodennumanyabaara ye. A be kalanminenntanya lase lakolidenw ma, ka banabaatow bali ka furakeyoro soro ani ka baarantanya silakolokolo denmisennin kunda.

Alayi Lamu
Dokala Yusufu Jara

Kanlankēn n° 55nan : Damakēnēnikumasen

I Hakililajigin :

Kalankēn tēmēnenw na, an da sera kumasen walema boloflatigi ma ani kumasen bolosabatigi walima kumasen kunbagama. Wale b'o kumasen ninnu kelen-kelen bee kōno.

Misaliw :

1 - Fali bē boli = Togo ni wale (kumasen walema boloflatigi)

2 - Garibuw ye. no sōrō = waletigi (garibu) + walekunbaga (no) + wale (sōrō) = (Kumasen bolosabatigi).

II Damakēnēnikumasen :

Wale tē damakēnēnikumasen kōno.

Damakēnēnikumasen misali dōw file nin ye :

1 - Sōnsira (affirmative)

Den ye cē ye.

kogo ye fara ye.

Se ye kōno ye.

2 - Bansira (négative)

Den tē cē ye.

Kogo tē fara ye.

Se tē kōno ye.

Munna nin misali ninnu bē jate

kumasen ye?

Nin misali ninnu ye kumasenw ye bawo an b'a dōn k'a fō kumasen bē damine ni siginiden kunba ye ka laban ni tomi ye. An b'a dōn fana ko misali ninnu kōno «dājew sigisigilen don nōgōn kō ka hakilila dafalen bange». Hali ni wale t'u kōno kumasenw don.

Munna a fōra u ma

damakēnēnikumasen?

N'i ko «Den ye cē ye», ani «Den = cē» olu bēs ye kelen ye. O tuma damakēnēni bē kumasen in kōno; o de kama damakēnēnan bē se ka sigi a kōno n'o ye (=) kassorō kōro ma yelēma. Damakēnēni bē kumasen min kōno, o de ye damakēnēnikumasen ye.

Kōlosili : Damakēnēnikumasen dilannen don « ni togo fila ye (walima togo ni nonabila). A mabennidajé ye ... ye (sōnsira la) ani tē ... ye (bansira la).

Mahamadu Konta

Dukēn n° 38nan : Denyērenin ladoncogo

Den wololen kō, a barajuru bē tige k'o furake, ka fura ke a new kan, ka finiw don a la.

Barajuru bē tige cogo di ? Den wololen kō, a mana kasi doron, i b'i bolo da a barajuru kan ka joli tēmetō kōlosi. Joli mana tēmē ka ban tuma min na, i bē gari siri barajuru la : bolokōninden 3 bē ke siriyōrō ni den bara cē. O kō, i bē barajuru siri tun ni gari ye, k'o siriyōrō ni siriyōrō fōlō furance ke bolokōninden 3 nōgōnna ye fana. Gari min bē ke ka barajuru siri o ka kan ka balabala jila walasa k'a baga faga sanni muso jigintuma cē. Siriyōrō fila ninnu kelen kō, i bē kēmesu ke ka barajuru tige a siriyōrō fila ninnu ni nōgōn cē. O kēmesu fana bē jeni tasuma na k'a baga faga sanni muso jigintuma cē.

Barajuru furakēcogo : Barajuru tōnin min bē to den bara kun na, o bēna bin tile damado kōno. Bara bē furake ni furajibilem de ye. N'o ye «merikirikōrōmu» ye. «Alikōli» fana b'a furake. Bara fura kelen kō, a bē siri ni fini kolon jelen do ye min kōno ka dōgo ani k'a janya.

Den bē ko cogo di ? Den mana na dijē na, a ka kan ka ko. A bē ko ji kalan na k'a kolifū ke fini kolon jelen do ye. Den fari man kan ka tereke ni fu nēnēman ye, bawo a golo ka fēgen, a ka kan ka munumēne.

Den jē furakēcogo : I bē lenburukumu dō datige ni muru jelen ye k'o toni sijē 3 a jē kelen-kelen kan walasa ka banakisew faga a new kan.

Kōlosili : Nin laadilikan ninnu jēsinnen bē kerēkerēnnenna la an ka cikēdugulamusow ma, tubabufuraw sōrō man di yōrō minnu na walima u da ka gelēn. Ni dōgotōrōso ka surun u la, u ka dōgotōrōw fana ka laadilikanw fara nin dōnniyaw kan.

Mahamadu Konta

Hadamadenya kēcogo juman

Dinesosigi la, mōgōw wajibiyalen don ka gēre nōgōn na. Dugu jēko tan, mōgōw bē gēre nōgōn na. Gērejōgōnna dōw bē diya iye, dōw bē goya i ye. Mōgōw bē gēre nōgōn na duw kōno, dugubēlōnw na, dugutaasiraw fē, baarakeyōrōw la, ani yōrō wērew.

Ko saba de bē gērejōgōnna kōno; n'o ye k'i mōgōnōgōn fo, ka kuma bila a la ani ka k'an bēn da a ye. Kēcogo juman bē tegēdonbolo la. Siraw fē ani bōlōnfurancēw la n'i ni dunan bēnna, i bē sek'āfōama in i nōgōntuma walima k'i kun kōmi a ma. Nka n'i dōnbaa don, a bēnnen don i k'i tegē di a tigi ma. N'i teri yēre don, a bē bēn a' k'a' poron nōgōn kan. Mōgō min t'i dōn n'o y'a tegē sin i la, i ka kan k'a tegē minē. Dicogo juman bē tegē la. K'i tegē kun don i fobaa tegē la, o tē tegē diliye bonya kōno. Fo tegē fila ka mēku konuman nōgōn na. A man kan ka sēbekōrō ci a tegē walima k'a di i n'a fō a man di i ye. A tigi tegē fana kana bisi sango k'a yigiyigi. Ni gan bē mōgō min tegē la, a ka kan k'a bō kasōrō k'a tegē di. Fo ni gan in bōli ka gelēn. O la a bē se k'a tegē gamma di ten walasa a tegēdjōgōn tegē jōlen kana mēn kasōrōa ma minē. N'in'ibonyamamōgō bēnna, i b'a to ale fōlō k'a tegē bō ka sin i la. I bē sōrō k'a tegē minē. Mōgō n'a teri w b'u poron nōgōn kan cogo di? U bē se ka nōgōn da susu walima k'u tamanw da-da nōgōn na. Dasusuko fila walima tamandako fila bē foli bō.

Asitan Kulubali / Dōkala Yusufu Jara

Kunnafoni surunw

Sokola nafa ka bon sōnkun ani kūnsemē ma : Sokola ye dumunifēn ye min nafa ka bon kōsēbē hadamaden farikolo ma. A ka di, o ye tījē yēnka dōnnikelaw ka sēgesēgēliw y'a jira ko sokola b'a to sōnkun k'a ka baara ke ka jē, ka joli lataama konuman farikolo fan bēs la. O tēmēn kō, u y'a jira fana ko sokola b'a to ni kūnsemē bē balo ka jē bawo a b'a jolisiraw dayēle, u ka se k'u ka baara ke.

Ganbi jamana na, diyagoyafulu n'a kolojugu don

Sariya la furu be daga ce ni muso ce n'u be nōgon fe, n'u si selen be furu ma ani ni ce be se muso koro.

Ganbi, muso yamaruyalen don ka furu n'a si ye san 15 soro. Nka fenkonata koson, denmansa caman be nafolo mine a denmuso fitininw kunkoro. U tu nininka feko la, woloseben yere t'a dōw la mogo k'a dōn ni musomannin ninnu si selen be furu ma.

San 2005 waati la, Ganbi jamanakuntigi ye sariya do ta, k'a jira ko denmisennin fitinin kana furu cekoroba ma. Sariya in ma labato. Jamana nemogow y'u kan dili minnu ke hadamadenya josariyaw labatoli la, a si te ka bo a sira fe. Sariya jōnjōn ma sigi dansagolaw kama. Ko bēe tolen be laada ni diine bolo. Nemogow ka kumbonkola koson, diyagoyafulu kolojugu wulilen be k'a jōkalodamado in na

San 2007 in damine na, musomannin tan ni ko y'a yere faga diyagoyafulu kōnōna na. U si hake tun b'a ta san 13 la ka se san 15 ma. Musomannin 2 ye posoni k'u cew kōnō, kelen y'a ce kōbo k'a bo ceyla. Diyagoyafulu kōnōna na, musomannin dōw ye taali fisaya sigili ye. U ye duguw sagon ka taa u nemajō fo jamana werew la.

Base ni Banjulu ce ye kilometere 300 ye kōrōyanfan fe. Yen sunkurunnin san 14 do y'a ce san 80 kōbo Dugumogow tun b'a fe k'a siri k'a gosi, polisiw y'a minne u la k'a datugu.

San o san diyagoyafulu be tintin musomannin ba caman kun Ganbi jamana kōnō. A fanba ye cekorobafuru ye. Jekulu min nesinnen don hadamadenw ka josariyaw labatoli ma, o y'a jira a ka san 2005 seereyaseben kōnō ko kodonbaliniw diyagoya fulu fanga ka bon Ganbi kosebe. N'i ye Ganbi musomanninw kemesarada, 66 ye kalanbaliw ye. Ni muso si ma se furu ma, n'a ye garijegē soro, a jiginni be geleya. Josariyaw lafasajekulu in ka jatemine na, muso kodonbalin in ba kelen o ba kelen garijera, 10 fo 16 fatura u jingito. Ni Ganbi jamana te, dīne bēe la o nōgonna te fan si fe.

A be san 3 bo bi, demedonjekulu wulilen don k'u jo lafaamuyaliw la diyagoyafulu kan. Musomannin minnu be diyagoyafulu degun kōnō, demedonjekulu b'u fara nōgon kan k'u ni sariyalamogow ne jira nōgon na ani k'u deme u ka se ka kalan. Foroba Cakeda do be Ganbi min be wele «Sosiyeli Weliferi», o ye sunkurunnin nejito caman soronadonyoro ye. A be polisiw, zandaramaw walima sariyalamogow lawuli ka bila denmansa juguw kō. A be sira don denmisenninw kōro u k'u mansaw wele fanga la diyagoyafuluko ni kodonbalininfuruko la. Musomannin caman be lafiya soro o sababu la. O de kama dennin min y'a ce kōbo, polisiw y'a bila hali n'o bennet te dugumogow ma.

Mamadu Bineta / Dokala Yusufu Jara

Kongokaw ye sigikafu fisaya kiirisolataa ye

Kongo Demokratiki jamana na, marayoro min be wele Sidikiwu, kellebe mogominnu ni nōgon ce yen, olu ye fokaben fisaya ni kiirisolataa ye. Tine don kiiriko la, jötigi joyoro ani jalakitigi jalakiyoro ye kiiritigeso ye. Nka kiirisow yōrōjanya n'u ka baara sennasumaya koson, mogow fari faara taakasegin banbali la. U y'a nini ka ben fo la. O hukumu kōnō mogo minnu bilala kelenjogonw lasabalili la, olu bilasirala konumanni mogoya sabatikanw ye demedonjekulu ni Egiliziw fe.

San 2006 kōnōna na, kiiriseben 185 ye nōgonsoro Uwira kiiritigelaw bolo Sidikiwu mogow ni nōgon ce. Zaki Biringanini min ye kiirisebenko jateminebaa ye kiiriso in na, ale y'a jira ko seben 48 dōron de kiiri tiger. Jekulu min sigira sigikafu kama kalehe, omogodoka fola, kelenjogonw ka nōgon wele kiiriso la, o ye musakababoko ye, min be segen (faantanya) bila mogola; kiiri kuntaala ka jan. Wari min soro man di kelenlaw bolo, o de be nini u la kiiri kama. Nin

geleya ninnu ye mogow bila sigikafu ninini na. Yōrōjantaama t'o la, a musakabu fana man ca. Jamana ka kiiritigeso dōwla, kiiritigela man ca yen, baara fana senna ka suma. O sababula, kiiriw te tige ka ko nege to mogo la. Bukawu kiiritigeso min ye yoro belebele ye, folo kiiritigela 10 tun be soro yen; nka sisan a te teme 4 kan.

Kiiritigeso man ca wulakonoduguw la i n'a fo dugubakonona ta cogoya. Kiiritige yamaruya be mogo kelen - kelenmin minnu bolo wula kōnō, olu ni sigikafu sabatiba aw ka baara kōkōromadonnen be demedonjekulu ni Egiliziw fe. Okelen be tanukoba ye sigidalamogow bolo sabula a kelen be ka nōgoya don siginogonya la kelen kofe.

Arafayeli Wakenge min ye sigikafu in baara kōsibaa ye Kongo jamana kōnō, ale y'a jira ko demedonjekulu ni hadamadenw ka josariyaw lafasabaaw ye fokabenna kemē caman kalan u ka baara kēcogo numan na duguw kōnō.

Egilizi katoliki ye jekulu min sigi sen kan sigikafu sabatili kama, o nemogoba Zusuten Nkunzi y'a jira ko fokabennyoro kene dayelen be Paruwasi bēe kōnō keretiñenw lafaamuyalikama uka yafa. nini nōgon fe ani ka jo sariyabere kōro. Zanwuye Mugalihiya tun be sigikafoyoro do la, ale y'a kōbsi ko fokabenna do m'a ka keta ke. O ye mogoda nangi datugulikaso la, kasoro o waleya bennet be kiiritigelaw dōron n a

Kiiritigela Zan Kulodi Zozo fana y'a jira kodemedenjekulu ye sigikafoyoro minnu senkōromadonbaaw ye, olu dōw fokabenna y'a yere ke laadalakiiritigela ye, ka ko dōw sonogoya kelenlaw ni nōgon ce kasoro olu kiiritigeli yamaruya t'a bolo. I n'a fo binkanniawalew ka nesin musow ma, ani kojugu kelen werew. Hali ni fokabennaw be to k'u sendonkow sira bila, kelenjogonw kōni jennen don ni sigikafu inye ka teme kiirisolataa kan.

Tade Hiyawe Hini
Dokala Yusufu Jara

Dugubakɔnɔmɔgɔw cayara ni cikɛdugulamɔgɔw ye dijɛ kɔnɔ

Mogo miliyayi 6 ni kɔ bɛ dugukolo kan bi. Jamana yɛremahɔrɔnyalenw ka tɔnba bolofara min nɛsinne bɛ hadamaden hake n'a taabolow jateminɛni ma n'o ye FNUAP ye, o y'a jira a kan san 2007 laselisɛben kɔnɔ, arabadon zuwɛnkalo tile 27, ko hadamaden fanba sigilen. bɛ bi galoduguw la dijɛ kɔnɔ, ka cikɛduguw lankolonya. O bɛ bɛn mogo miliyari 3,3 ma. Jateminɛw y'a jira, ko gɛleya minnu bɛ cikɛduguyɔrɔw la n'olu ye ja, faantanya, jintanya, banaw ani kɔnɔ n'u nɔgɔnnaw ye, olu bɛna ke sababu ye burusikɔnɔmɔgɔ caman k'u sigiyorow bila k'u kunda galoduguw kan. San 20 ninan kɔ, yiriwalisirakanjamanaw galodugubaw ni galodugu fitinuw bɛ ke cikɛdugulamɔgɔw nɛsinyɔrɔ ye. O waatiw la, dijɛ kɔnɔ, i b'a sɔrɔ mɔgɔ kɛmɛ la, 81 sigilen bɛ galoduguw la .San 2030 mana se Afiriki kɔnɔ, galoduguw mɔgɔ hake bɛ se miliyɔn 742 ma, kasɔrɔ san 2000 la, miliyɔn 294 tun don.

Jamana yɛremahɔrɔnyalenw ka tɔnba y'a jira ko bi , Kinisasa mɔgɔ hake ye miliyɔn 6 ye. Sanni san 2020 ce, Kongojamana faaba in mɔgɔ hake bɛ se miliyɔn 10 ma. Mɔgɔ miliyɔn 10 bɛ Legɔsi bi, n'o ye Nizeriya faaba ye, o hake bɛ se miliyɔn 20 ma san 2020. Baloko, kɛneyako, siyɔrɔko niladamukow bɛna ke katabanaani ye galoduguba ninnu kɔnɔ don do. A jirala ko Afiriki jamana minnu sigilen bɛ Saheli woroduguyanfan fe, siyɔrɔko gɛleya damatemɛnen bɛ galoduguw kɔnɔ yen. San 2005 la, mɔgɔ miliyɔn 200 tun siyɔrɔ ye so kolonniw ye dugubaw kɔnɔ. O yɔrɔw la, ji tɛ yen, kuran tɛ, sira tɛ, nɔgɔ ni nɔgɔ dɔrɔn. O de kama, nɛmogɔw bɛ k'u sen da cikɛdugulamɔgɔw ka galodugulataa kan. U b'a fe ka fu siri a dan na. U b'a fe cikɛduguw ka yiriwa, cikɛlaw, baganmaralaw ani

monnikɛlaw ka to u nɔ na, ka fɛn sɔrɔ, kasɔrɔ u ma nɛbo dugubakɔnɔmɔgɔw fe. Faamaw bɛ ka gerɛntɛ caman sigi cikɛdugulamɔgɔw kan. Kasolodon, gɛnni, nafolotinɛ, nin si m'a to burusikɔnɔmɔgɔw ka dugubakɔnɔtaa dabila; do de bɛ ka fara a kan ka taa a fe don o don.

FNUAP ka laselisɛben in y'a jira ko dugubakɔnɔsigi da ka di cikɛdugulamɔgɔw la , sango musow. Sanni faamaw ka cikɛdugulamɔgɔ bali ka na dugubaw kɔnɔ, u ka kan ka dabaliw tige minnu b'a to bɛs lajelen bɛ dugubakɔnɔsigi diyabo: ka socamanjo, ka sirabaw dilan, ka ji ni kurand don fan bɛs, ka kalansow ni dɔgɔtɔrɔsow jo.

Bololabaara minnu bɛ dugubaw kɔnɔ, jago misenninw ni sokɔnɔbaaraw. olu ye sɔrɔ yiriwasiraw ye , minnu kɛbagaw ye cikɛdugulamɔgɔw ye. O cikɛdugulamɔgɔ ninnu joyɔrɔ ka bon kosebe galoduguw yiriwali la, bawo baara caman bɛ yen dugubakɔnɔdenw te sɔn k'olu ke nka burusikɔnɔmɔgɔw b'o ke k'u dahirimɛ nini.

FNUAP ka fo la, duguba ka di musow la ka tɛmɛ burusi kan. Musow bɛ ko dɔn, u nɛ bɛ yɛlɛ, ka faamuyali ke dinelatigɛ taabolow la dugubaw kɔnɔ. U ja bɛ farinya ka baara caman ke, ka kalan, ka don politiki la, k'u sanga cew ma, k'u jeniyɔrɔ fin fasoko la.

A b'i n'a fo dugubakɔnɔtaa in ye tumase de ye. Nka an ka kan k'ah hakili to an yere la. Dijɛ kɔnɔ jamana o jamana yiriwara, olu bɛs y'u sinsin cikɛduguw kan ka wuli. N'a fɔra jamana k'jinsin dugubaw kan ka wuli, o kɔrɔ ye ko cike, baganmara ani monni kɛbaga bɛna dogɔya. O kɔrɔ ye ko laadaw ni danbew bɛna bin. O kɔrɔ ko ye jamana tɛna se a balo kɔrɔ. Jamana wɛrew de bɛna an balo.

Emaniyeli de Soleri Esitɛnzi / Mahamadu Kɔnta

Benen kɔrɔ kilo 1 bɛna san

ninan dɔrɔmɛ 36

San 2007/2008 kɔrisenɛ kanpani na, Benen jamanakuntigi Yayi Boni ye kɔrɔ kilo 1 sɔngɔ sigi dɔrɔmɛ 36 la. O ka ca ni san tɛmɛnen ta ye, o tun ye 34 ye.

Benen, san 2007/2008 kanpani kɔrisi sanni bɛ damine ɔkutɔburukalo la. Nin kunnafonin sɔrɔla Benen kɔrisenɛnaw ka jekulu fe Kotonu min bɛ wele «AIC». A tun jirala ko kɔrɔ tɔni 500.000 bɛ sɔrɔ san 2006/2007 kanpani na ; nka tɔni 250.000 dɔrɔn de sɔrɔla, k'a sababu ke kɔrisenɛ bolodacogo jugu ye. Waatiw tɛmɛna, kɔrisenɛ tun jatelen bɛ nafolo sorɔcogo teliman ye. Nk'an bɛ waati min na , kɔrisenɛ te ka nafa lase Benen kɔrisenɛnaw ma kasɔrɔ jamana ka nafa sɔrɔsira fanba ye kɔrisenɛ ye.

Mali kalanko minisiri Mamadu Lamini Tarawele ntanyara



Sibirisu zuluyekalo tile 21 san 2007, Mali kalanko minisiri Mamadu Lamini Tarawele ye dijɛ tok'a si to san 60 la. A suturali kera ntɛnedon kalo tile 23 Hamudalayi kaburudo la, jamana mogɔbaw kelen kɔka taasibila ke ka taa a ma Bamakɔla jekesoba la. O nɛmogɔya tun bɛ jamana kuntigi Amadu Tumani Ture bolo. Mamadu Lamini Tarawele mɛenna bana kuntaala jan bolo. Fasodenuman min tun don, ka kuma ka wasa o dan tun y'a ta ye.

Makonfennin ncinin dōw be ka ke sangawuli ye dijnē kōnō

Donniya fanga bonyara bi fo k'a damateme. Dogotoroya nasiraw la, sene, bolifenko, kunnafonidiko, sorodasiya, sojo, pankurunko, sigida lamini ani dō werew la. Bi-bi in na cakedabaw ka baaraw be ka ke feninin ncinin dōw fe. Mansin belebelew ka baara be ka ke sisanfennin cinin dōw fe, hadamaden ka fen dilannen fitininnin dōw. Hali an yere fe yan, telefonijuru tun be sama jamana marabolow ni nogon ce ka potow turu, k'u siri o la. Bi, jufakonotelefonni nana o sanga bin.

Kosa in na, Farajela, dogotoroya nasiraw la, fennin cinin do dilala, a mansinninama don, a bonya te teme warigana bonya kan. Nka, i dan ye k'i joli dōonin toni a kan; bana o bana b'i fari la, a b'o bee jira. N'o b'i bolo, dogotorosolataa t'i ma. O fennin cinin ninnu be bana jira cogoya min na, u be se k'u furake ten fana.

A dōw ka dōgo i ko misikalazarati.

Lafiya

Hadamaden ka kan ka dafa a farikolo n'a hakili la. Mogo ka dinelatige la, don do jigilatige, dusukasiko walima dese bēna i la. Nin ko saba ninnu na, ni min ma k'i la, a be k'i ka mogo la. O te wuli fiyewu. Nka n'a ye mogo soro, a ka kan ka fura jini a la. A feerew ka ca. Dōw b'u ka dimi munu, dōw b'a teme ni tulonniyele ye, ni dōw fari ma sebekoro digi-digi olu te lafiya, fo dōw fana ka ko ji kalan na, feere min mana fisaya mogo ma, a b'o ke.

Mogo si tila 3 la, a be tila 1 ke sunogo la

Mogo si tila 3 la, a be tila 1 ke sunogo la. Sunogo joyorō ka bon kosebe nimafenw ma. Baliku be lere 7 fo 8 ke sunogo la. Dōw be lere 6 fo lere 9 ke sunogo la. Mogo ka sunogo dōgoyalenba ka ke lere 3 ye, a janyalenba fana hake ye lere 12 ye. Segenko jugu be mogo bila sunogoba la. E min bora ka nin kalan sisan, ebe lere joli sunogo tile kono?

Dogotorow b'u don banakisla, oy'olu ka baara bannen ye. U yere b'u ka baara ke ka banakis ci k'a yereke, ka tila k'a faga pewu ka boyen. A ka jugu kanserilabanaw ma kosebe ni dōw k'u ma bonnibanaw. A b'olu banakis faga kasoro a ma finge bila fari fan tow la, kuma te k'u tige fo ka se tigeli ma. Makonfennin ncinin ninnu suguya ka ca: dōw be bana jira, dōw b'a furake, dōw be saniyalik'e, dōw be kuraw di ani do werew.

Banakis be ji minnu na, ji nogolenw, n'i y'o sensen ni saniyalifennin ncinin in ye, banakis kelen te to a la bilen. Fennin ncinin banajiralan, n'i y'o noro bagan na, bana o bana b'a fari la, a b'o bee jira kasoro u ma tijen'i damine folo. Jirilabanaw fana ta b'o cogo kelen na. Makonfennin ncinin ninnu ka teli, unafa ka bon, u ka baara musaka ka dōgo ni laboratoriw n'a kunkafenw ta ye. Fen min ye so kuranko ye, i dan ye ka makonfennin ncinin kurandila, papiyelama noro i ka so bili sanfe, i be

kuran soro. A be tile yeelen yelema ka ke kuran ye. A no ka ni, a ka teli, a musaka ka nogon ni panosoleri ta ye.

Nafolo hake min donna nin makonfennin ncinin ninnu dafé san 2001, obenna sefawarimiliyari 20.000 ma.

San 2015 la, a ka kan ka se miliyari 500.000 ma. Mogow ka kan k'u sigi n'a ye k'a fo ko sini, yelema caman bēna don hadamaden ka dinelatige taabolow la ka da makonfennin ncinin ninnu joyoro kan. Don do la, moto sisintan, donfini min b'a yere ko k'a je, walima arajo min be se ka don tulowo kono, olu mana dilan, o man kan ka bali mogo la.

Nka faratiko caman be makonfennin ncinin ninnu dilanni'u cayaliko la, bawo n'a bilala sorodasiw ka bolo kan, kélé te be ke suyaako ye, o su te ban, o ye halaki ye. Segenbaatojamanaw bēna mun soro a ko la se t'u ye dabali t'u ye ?

Emanuyeli de Soleri Sitinzi
Mahamadu Konta

Tulon

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu jini



Jaabi

- 1 - So kun numan fe.
- 2 - Kininbolo bolokoninw.
- 3 - Tulukalaw.
- 4 - Numanbolo nonkonku.
- 5 - Minen min be cemance la.
- 6 - Ja min be deben ju la.
- 7 - Jiri min be fo nefe kinin fe.
- 8 - Du donda.
9. Taafe negeñ do.
10. Muso kenkenfuru.

Togotijes tun be Nizeriyaminen kan fôlo

Nizeriya jamana na Ota ni Legosi ce ye kilometere 60 ye woroduguyanfan fe ka digi tilebin kan. Kalo o kalo fen kolon ladege caman be jeni yen. Kurandimotew, telew ani moteremafen werew b'o fen jenita ninnu na. A be ke duwanew, kunnafonidilaw ani cakeda nena min nesinnen be jamana fen dilantaw n'a ka fen santaw numanw wolomani segeli ma, n'o ye S.O.N ye. Ota duguden do ka fo la; nin fenkolonjeni in kelen be laada ye kabini Joni Akana kera S.O.N nemogoba ye.

S.O.N sigira sen kan Nizeriya jamanakuntigi koro Yakubu Gowoni fe san 1971. K'a damine cakeda in sigisan na ka se kosa in na ma, goferenaman fen o fen sigira jamana kunna, o si ma se k'a joyoro fa fen dilantaw ni santaw neniye la. Joni Akana kelen S.O.N nemogoba ye san 2000 la, a y'a disi da ko fila ninnu na. N'o ye fen kolonw dilanni ani fen kolonw sanni ka don Nizeriya kono, o dabilali ye. A be san caman bo togo duman te Nizeriyaminen na bawo u si man ca. Jagokela minnu be taa jamana were minen kolonw san ka n'u feere Nizeriya kono ani izini minnu be fen kolon ladegew dilan jamana kono, olu kelibaara de ye fenkolonjeni in ye.

An be waati min na Nizeriyaminen ka ni. Dunan ni dugulen bee be girin u kan sis. Benen, Togo, Gana, Kôdiwari, Gine Konakiri,... ninnu bee ye Niezeriyaminen kanubaaw ye bi.

Kunnafoni surunw

Kunnafonidila kembe bonena u ni na salon dije kono: San 2006, kasaara bonyara kosebe kunnafonidilaw kan. Dije cakedaba min ka baaraw nesinnen be kunnafonidiko ma, o nemogoba; Zohan Firisi y'a jira Wiyeni, udagayoro la, Otirisijamana kan, ko kunnafonidila mogo kembe bonena u ni na san 2006 kono, k'u to u ka baara la. O nogon tun ma deli ka ke folo a caya fe an' a juguya. Fagali ninnu kera jamana 180 kono. Nin y'a sije naani ye, Irakijamana kono, kunnafonidila fagalen hake ka caya ka teme yoro bee ta kan. Salon, kunnafonidila mogo bi naani ni wooro fagara Iraki.

Ajowa Esiteri ye Togo jamanaden ye min sigilen be Nizeriya nin y'a san 25 ye, ale y'a jira k'ale dabali bannen don fen numan soroli la Nizeriya kono sis. Kasoro folo n'i tun b'a fe ka moterimafen san, i ni mekanisnew de tun be taa sugu la nogon fe, walasa k'i sogolata soro kolonw cela.

Dada Owonikoko ye S.O.N baarakela do ye. Ale y'a jira ko fen numan soroli Nizeriya, o sababu numan bora a nemogoba ani a sigira goferenaman min tile la. O goferenaman de ye baarakeminew di cakeda in ma, fen numanko segesegeli kama. San 2000 waati la, segesegelikyoro tun ye 200 doren ye jamana kono. Nk'an be don min na, a sera 5000 ma. O ye 200 sigiyoroma 25 ye. Baara nedonbaa nanaw fana tara ka bila S.O.N na, o ye tanuko ye. Yamaruya be mogow bolo ka fen minnu feere jamana kono, waati ni waati S.O.N b'o kunnafoni lase jamanadenw ma arajow ni telew la.

Bi-bi in na, Nizeriya be joyoro filanan na Farafinna Afirikidisidi kofe, fenw numandilan n'u feereli la. Farafinna bee da tun bennen don o kan ko Nizeriyaminen sanni ye sobiyeta ye.

Nk'o te bi ye Fen o fen ye sigalafen ye Nizeriya kono, o bee be ka mine utigil la ka, taa u jeni. Ode kama segesegeliklaw ka ca Legosi, Pôrakuri ani Kalabari poriw la ka sira da minenkolontigw ne.

Kasetiw, pinew ani mobiliw be dilan izini minnu na, segesegeliklaw

be taa o fen fana jate mine. Sidi Nduka ka fo la, o b'a to fen kolonw kana dilan Nizeriya tuguni ka jamana togo tije. Nižeriya ye do ke fenkolonkele la. Joni Akana y'a jira ko kemesarada la fen kolon tun ye 95 ye; nka san 2000 ni bi ce, a hake jiginna 20 jukoro. Nin bee la do w be fenkolodilan na dogodogonindogo la. U ka iziniw jolen be fo u sisow kono, walasa segesegeli ka teme u kan.

S.O.N be to ka polisiw da a ka segesegeliklaw kan ka bala ka don sugufiyew la ka fenkolontigw mine ka taa u datugu. O datuguli kuntaala b'a ta kalo 6 la ka se san 3 ma.

Cakeda min fana be Nizeriya ko «NAFUDAC», n'a nesinnen be fura lankolonw keleli ma, o be to ka jigin suguw la. San 2003 waati la, fura lankolonw tun be se 85 ma kemesarada la. Nka san 2006 ni bi ce, a te teme 7 kan. S.O.N ka baara numan b'a la ka Nizeriya sannikelaw hakili sigi fen numanko la. Joni Akana ka fo la, halisa u ma wuli fenkolontigw nofe folo. Yanni san 5 ce, u b'a fe Nizeriya ka ke jamana folo ye Farafinna ani dije kuurukaara la minen numanko la.

Dawuda Aliyu
Dokala Yusufu Jara

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonisbenw
baarada kuntigi
Nanze Samake

Kibaru
BP : 24 Telefoni: 221-21-04
Kibaru Bugufiyé Bosola
Bamako - Mali
Sebenniékulu
Mahamadu Konta, Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolet hake 16 000